

Подільська Зоря

Дорогі вінничани!

Ми відзначаємо 32 річницю незалежності України єдині як ніколи!

За півтора роки героїчного протистояння російської агресії українці змінились самі і змінили світ.

Змінилась і Вінниччина... Ми не прикордонна з РФ область, нам не довелося мало не голіруч зупиняти ворожі танки у перші дні війни...

Але тисячі наших земляків, не чекали повісток, долутились до лав ЗСУ, бригад ТРО, поповнили і ряди військових медиків.

Вінничани пройшли випробування на патріотизм з перших годин війни, приймаючи щодня транзитом до 20 тисяч людей, що тікали від обстрілів та шукали прихистку.

Немає жодної громади в області, яка б не прийняла переміщених осіб із гарячих регіонів. Ділились усім: житлом, одягом, продуктами.

Ми дружні й солідарні. Людяність насправді є для нас цінністю.

Але безпечних місць і невразливих міст у цій війні, на жаль, немає..

Сьогодні ми відзначаємо річницю Незалежності, поранену війною.

Ворог чисельний і добре озброєний. Він продовжує вірити в довжину колон своєї бронетехніки, у силу вибухів російських ракет, і в те, що жорстокістю можна переписати історію цілого континенту...

Наши ж цінності співпадають із цінностями більшості народів світу. Ми - вільний народ незалежної України! Українці тепер точно знають, хто справді нам брат і друг. Світ захоплюється мужністю і стійкістю українців. Ми обов'язково знайдемо усю необхідну зброю, щоб захиstitися!

Продовжуємо незламно вірити і допомагати нашим Захисникам і Захисницям!

Неодмінно переможемо!
З Днем Незалежності!
Слава Україні!

Сергій БОРЗОВ,
начальник Вінницької ОВА.

Шановні жителі Вороновицької громади

Щороку напередодні Дня Незалежності ми вшановуємо одну із головних національних святынь – Державний Прапор України. З любов'ю до України, з повагою до минулого нашого народу, ми шануємо символ вільної, демократичної України, сильної й незалежної держави – синьо-жовтий стяг.

24 серпня українці святкують 32-у річницю становлення нашої держави. Цьогоріч знову ми відзначаємо державне свято під звуки сирен та вибухи снарядів. Український народ доводить усому світу, як дорого коштує людська свобода, та незалежність Батьківщини. Кожного дня наша країна зазнає тяжких випробувань у боротьбі за незалежність. Ми пишемося українськими воїнами, які є прикладом мужності і патріотизму, чий дух свободи, ніколи не даст приспати совість і гідності.

Пам'ятаємо кожного, хто віддав життя за мирну вільну Україну, за право жити в незалежній суверенній державі. Без сумніву, майбутнє України, її незалежність в надійних руках. Український народ та Збройні Сили України дають гідну відсіч ворогу та наближають Перемогу. Тож нехай наша Україна залишається такою сильною та незламною, рідною та незамінною! Разом переможемо!

Олександр КОВІНЬКО,
голова Вороновицької ТГ.

Шановні жителі Вінницького району!

У величі та красі нашого прапора відбувається багатовікова історія нашого народу. Цей символ єдності та волі завжди буде нагадувати нам про наші коріння та віру в майбутнє.

День Прапора та День Незалежності – це особливий час, коли ми згадуємо наших героїв, які віддали своє життя за нашу свободу та незалежність.

Сьогодні ми відзначаємо наше право керувати власною долею, розвивати нашу країну та примножувати спадщину попередніх поколінь.

Нехай наш прапор завжди розвивається на вітрі свободи, а День Незалежності несе в серця гордість за те, хто ми є, і спонукає до подальших звершень на благо нашої української землі.

Нехай наша незалежність буде завжди захищеною, а наша країна – міцною та процвітаючою.

Віталій УРДЗІК,
начальник Вінницької РВА, депутат
обласної ради від ПП «Слуга народу».

Із Днем Державного прапора та Днем Незалежності України!

Дні найважливіших державних свят по-іншому сприймаємо в роки повномасштабної війни: з іще більшою гордістю та усвідомленням. Синьо-жовтий прапор – не лише головний атрибут нашої державності, а й символ боротьби за волю. Його знають в усюму світі як ознаку нескорених українців. А День Незалежності – це для нас визначна подія, що змінила національну свідомість та життєву реальність.

Тож будьмо горді зватися українцями й українками! Незалежність – наш пріоритет, щоб самостійно визначати вектор розвитку, вільно говорити рідною мовою, розвиватися разом з іншими демократичними державами. Цього року 24-го серпня громадяні України в різних країнах світу беруться за руки і утворюють живий ланцюг, щоб демонструвати єднання.

У нинішньому протистоянні ворогові беруть участь чимало земляків-стрижавчан, які мужньо і самовіддано виборюють свою свободу. Нехай міць синьо-жовтого прапора підтримує їхній дух та додає сил! Згадуємо також імена героїв, які віддали життя заради незалежного майбутнього. Їхній подвиг – неоцінений, вартий глибокої шані і вічної пам'яті.

Дорога громадо! будьмо єдині! Докладаймо всіх можливих зусиль, щоб добробут і мир були на нашій землі. Сьогодні, як і багато століть поспіль, право на незалежність виборюється зброєю. Тож нехай складний історичний період завершується переможним українським майбутнім!

Щиро – Михайло ДЕМЧЕНКО, голова Стрижавської територіальної громади.

Шановні мешканці Агрономічної ТГ

День Державного прапора та День Незалежності України - це не просто дати. Це пам'ять про цілі покоління наших предків, що творили націю і боролися за державність. Це дні, коли на карті світу з'явилася незалежна держава Україна із своїми державними символами. Вірю, що єдність народу України допоможе відновити спокій та мир на рідній землі і захистити незалежність та свободу держави. Ці свята особливі для кожного з нас. Сьогодні, під час повномасштабної війни, вони набувають ще більшого значення. Наша країна йде тернистим, але усвідомленим шляхом затвердження своєї незалежності, суверенності, борючись не тільки за власну ідентичність, а й за право існування. Дякую ЗСУ, кожному, хто стоїть на захисті нашої рідної ненечки, всім трудівникам, хто працює на її відновлення. Миру всім нам, процвітання, міцного духу, перемоги й відновлення територіальної цілісності. Нехай живе і квітне Україна! Нехай живе вільний народ!

Сергій СИТАРСЬКИЙ,
голова Агрономічної громади.

3 Днем громади!

Остання субота серпня – тепла нагода привітати один одного з Днем Стрижавської громади. Для нас усіх цей день нагадує про спільні наміри розвивати малу Батьківщину, дбати про її зростання та успіх. В умовах повномасштабного вторгнення та надскладних історичних викликів ми маленькими кроками і діями піклуємося про свою громаду, її благоустрій, безпеку, умови життя.

У наших спогадах все ще присутні емоції «СтіжФесту», важливі для нас культурної події, що об'єднала традиціями, ремеслами й піснями. Нехай же ці згадки роблять нас іще сильнішими в бажаннях і діях, додають віри у власні сили. Особливо волонтерам, які допомагають фронту, землякам, які зараз на передовій. Підтримуємо родини, які втратили рідних у цій жорстокій війні. Допомагаймо новим сусідам – сім'ям, які вимушено переїхали до нашої громади.

Ми є громада! Ми давні і сильні. Єднаючись, ми продовжуємо рухатися вперед. Добра і затишку Стрижавської громаді. Миру Україні!

Віддали життя за Україну!

16 серпня кривава війна забрала життя **Богдана Кузого** із Микулинцем. Він загинув під час ведення штурмових дій поблизу Роботиного Запорізької області.

Богдан пішов захищати Батьківщину із перших днів повномасштабного вторгнення.

Народився Богдан Кузий в Микулинцях, тут же і закінчував школу, потім навчався в Вінниці на будівельника.

Під час проходження строкової служби охороняв Каховську ГЕС.

До війни ніколи не боявся важкої роботи, трудився, багатьом допомагав, був активним у громадському житті, завжди відгукувався та за необхідності допомагав.

Жив із батьком, родину хлопець ще не встиг створити. Богдану ще б жити і жити, але ворог відібрав молоде життя нашого Героя...

Від усієї Якушинецької громади висловлюємо родині співчуття, нехай пам'ять ніколи не згасне про Богдана, адже він віддав за Україну найцінніше - життя...

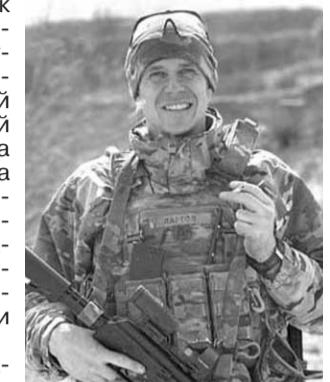

І знову сумна Стрижавська територіальна громада оповита глибоким сумом. 23 серпня у Стрижавці попрощалися із військовим **Юрієм Козубом**. Юрій загинув 29 червня цього року, виконуючи бойове завдання біля населеного пункту Старомайданське Донецької області. Потрапив під артилерійський обстріл. Майже два місяці перебував на території, підконтрольній ворогові. 16 серпня тіло загиблого Героя доставили до Дніпра.

Юрій Козуб родом із Калинівщини. Народився 6 травня 1986 року у с. Люлинцях. Закінчив 9 класів у місцевій школі, а повну середню освіту здобув у с. Великі Кутіща. Служив в армії. У 2011-му створив сім'ю і з дружиною Валентиною переехав до Стрижавки. Працював вантажником на пилорами, потім – експедитором на підприємстві «Буковина трек». 1 березня 2022 року Юрій пішов добровольцем до лав ЗСУ. Був солдатом, водієм-хіміком відділення радіаційного, хімічного, біологічного захисту військової частини А2287. 16 березня 2023 року його направили в Донецьку область.

Удома на Юрія чекали дружина, десятирічний син Олександр, шестирічна донечка Катруся, мати та сестра. Насамперед їм – щирі співчуття. Шануймо подвиг і самопожертву земляка, поважаймо його переконання і вибір.

Світла і вічна пам'ять Герою!

Загиблого воїна Віталія Яворського посмертно нагородили орденом «За мужність» III ст.

На початок повномасштабного вторгнення вінничанин Віталій Яворський знаходився за кордоном. За власним бажанням він повернувся в Україну та вступив до штурмової бригади «Азов».

Захисник загинув на околицях Бахмута. В останню путь Героя проводжали 25 травня цього року. Похований він у Жижинцях.

Указом Президента України героя посмертно нагородили орденом «За мужність» III ступеня.

Депутат інформує...

Олександр МАСЛЕННИКОВ, Вінницька обласна рада

Разом моєю колегою, депутаткою обласної ради Іриною Колесник відвідали Агрономічну громаду. Привезли у подарунок генератор від міжнародної благодійної організації La Gerbe.

Адже вже скоро настане не менш важкий ніж минулоріч осінньо-зимовий період, із можливими відключеннями електроенергії. Тому завчасно готовимось аби заклади в Агрономічній громаді були енергонезалежними.

Голова сільради Сергій Сітарський подякував за допомогу, зокрема і Вадиму Дахненко (християнська місія «Благодійність»), який також завітав до громади.

Працюємо разом задля зміцнення нашої стійкості!

Вінницька облрада планує збільшити площу гідрологічного заказника «Ільківський став»

Заказник може стати вдвічі більшим.

У Вінницькій облраді до сесії підготували проект рішення. Яким передбачено збільшити площу гідрологічного заказника на території Агрономічної громади.

Проектом рішення, опублікованому на сайті міської ради, передбачено: «погодити зміну меж та розширення площи на 28,9 га об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення гідрологічного заказника «Ільківський став» з 20,9 га до 49,8 га, без вилучення ділянки у їх власників та користувачів, на території Агрономічної сільської ради Вінницького району».

Заказник було створено в 2016 році.

«Ільківський став» є одним з каскадних руслових ставків річки Рівець. На берегах велика кількість джерел, зокрема, на південному березі вододім заходить унікальне історичне джерело «Понюкова криниця», що є гідрологічною пам'яткою природи місцевого значення. На території заказника також чимало рідкісних тварин і рослин.

Новини Агрономічної громади

Громада отримала Wi-Fi роутери для укриттів в навчальних закладах

17 серпня заступник сільського голови Тетяна Закревська отримала 4 Wi-Fi роутери для укриттів в навчальних закладах.

Роутери марки «Nokia Beacons 1» отримали від Міжнародної благодійної організації «ФОНД СХІДНА ЄВРОПА» в рамках проекту Мінцифри «Wi-Fi в укритті у школах» за сприяння Міністерства освіти і науки України.

Ці пристрої використовуватимуть в Агрономічненському та Богохрестському ліцеях громади задля безперебійного постачання інтернет-зв'язку учасників освітнього процесу в укриттях навчального закладу.

В умовах військової загрози критично важливо підтримувати зв'язок з близькими та мати доступ до актуальної інформації в моменти повітряних тривог та надзвичайних ситуацій.

Візит сільського голови Сергія Сітарського на Рівненщину

В рамках обміну досвідом, в складі делегації Вінницької та Житомирської областей, сільський голова Сергій Сітарський 14-18 серпня відвідав громади Рівненської області.

Візит організовано за підтримки «U-LEAD з-Європою»: Програма, що спільно фінансується Європейським Союзом та його державами-членами Німеччиною, Польщею, Швецією, Данією, Естонією та Словенією.

Тема візиту – створення безпекового середовища у громадах, що наразі є актуальним.

Протягом чотирьох днів відвідали Білокриницьку, Шпанівську, Великомеліанську громади Рівненської області. Ознайомилися із практиками організації і забезпечення пожежної безпеки та цивільного захисту в територіальних громадах. Також обговорювали питання створення та діяльності підрозділів місцевої добровільної пожежної охорони, роботи Центрів безпеки.

Візит був продуктивним, учасники змогли перейняти цінний досвід один в одного та наочно побачити, що можна зробити в своїх громадах в напрямку безпеки. Налагодили особисту комунікацію. Це ще один крок до зміцнення міжрегіональних зв'язків та розвитку ефективної взаємодії між громадами різних регіонів.

Всі три громади, які відвідали, схожі з нашою Агрономічною територіальною громадою, так як розта-

шовані поблизу обласного центру. Тому і проблеми, і можливості у нас схожі з колегами з Рівненщини. Крім того, немає нічого кращого як живе спілкування. Як кажуть: «Краще один раз побачити, ніж сім разів почути».

Дякуємо організаторам за корисну інформацію, набутий досвід та готові ділитися своїми напрацюваннями, можливо в інших напрямках.

Візит до громади керівництва Фундації «Братня душа»

17 серпня з дружнім візитом до нашої громади завітали польські партнери: Президент Фундації «Братня душа» м. Криниця-Здрой Республіка Польща - Івона Романяк та Даріуш Чешля – координатор логістики Фундації «Братня душа». Варто відзначити, що з Фундацією ми співпрацюємо з 2017 року.

Цього разу польські друзі доставили більше 4500 протирадіаційних засобів, а для вихованців ансамблю «Сонечко» - фрукти.

Члени польської делегації щиро дякували за можливість так багато побачити для них нового, зустрітися зі старими друзями і познайомитися з новими, за бажання і надалі співпрацювати, розвивати дружні стосунки громад.

Дякуємо Вам, що допомагали, і продовжуєте допомагати, що підтримуєте і не стоїте остронь. Це дуже цінно для нас!

Разом здолаємо все!

21 серпня, під головуванням начальника Вінницької районної військової адміністрації **Віталія Урдзіка** проведена робоча нарада з керівниками відділів освіти територіальних громад Вінницького району з питань підготовки закладів освіти до нового навчально-го 2023/2024 року.

Робоча нарада

Представники Вінницького РУ ГУ ДСНС України у Вінницькій області наголосили, що пріоритетними питаннями нового навчального року залишається створення безпечного освітнього середовища у закладах освіти, а саме укриття учасників освітнього процесу у захисних спорудах цивільного захисту, їх готовність та облік, здійснення заходів щодо мінної безпеки (інформування учнів, спільні заходи із залученням ДСНС), забезпечення належного стану пожежної та техногенної безпеки у навчальних закладах.

Представники Вінницького районного управління Держпромспоживслужби у Вінницькій області звернули увагу на необхідність обстеження закладів освіти на предмет готовності навчальних закладів до освітнього процесу, нові норми та порядок організації харчування, забезпечення комфорту для дітей.

«Кожен на своєму напрямку має вжити усіх необхідних заходів для забезпечення якісної освіти та створення безпечних умов для навчання дітей у новому навчальному році» - зазначив **Віталій Урдзік**.

Подарунки до навчального року

Напередодні нового 2023-2024 навчального року за ініціативи Начальника Вінницької ОВА **Сергія Борзови** та за сприянням Міжнародного надзвичайного фонду допомоги дітям при ООН «ЮНІСЕФ» було передано в навчальні заклади Вінницького району раніше з шкільним приладдям для дітей, які потребують особливої уваги та соціальної підтримки держави.

Програмою охоплені:

- діти один з батьків, яких загинув чи зник безвісти під час російсько-української війни (5-8 класи);
- діти з числа внутрішньо-переміщених осіб (5 клас);
- діти з багатодітних родин (5 клас).

За дорученням Начальника Вінницької РВА Віталія Урдзіка, його заступники Володимир Цвігун та Олена Футуй мас з подарунками завітали до Якушинецької, Літинської та Стрижавської територіаль-

них громад. Протягом серпня населення громад Вінницького району, яке потребує соціального захисту будуть забезпечені рюкзаками та шкільним приладдям до початку навчального року.

Дбаючи про дітей ми дбаємо про майбутнє. Бажаємо усім безпечного навчального року.

Волонтерські турботи

Голова Стрижавської громади Михайло Демченко спільно з представниками селищної ради, освітянами та працівниками культури передали 12 тисяч гривень місцевій волонтерці Валентині Луценко. Це кошти на дрон, необхідний хлопцям на передовій.

"З пані Валентиною співпрацюємо не один рік. Системною волонтерською діяльністю вона займається ще з 2014-го, допомагаючи захисникам у їхніх потребах. Тож благодійний внесок, про який потурбувалися освітяни і працівники культурної галузі нашої громади, був цього разу неабияк доречний" - наголосив очільник громади.

Задля того аби допомогти бійцям на терені громади було проведено різноманітні тематичні та культурні заходи. Зокрема, до Дня молоді в Стрижавці відбувся майстер-клас з малювання картин (Валентина Московкіна, керівниця зразкової аматорської студії декоративно-прикладного мистецтва с. Сосонки), згодом їх продали - зібрали 2 370 грн. У Лаврівці провели благодійний захід до дня Івана Купала в Лаврівці – картини піском, аквагрим (Валентина Московкіна, Олександра Корінюк) - зібрали 1 271 грн. Також нещодавно у Мізяківських Хуторах відбувся благодійний літературний вечір «Три струни серця» з нагоди 70-річчя поетеси Галини Фурси (Світлана Белінська, педагог-організатор, Людмила Гунько, завідувачка бібліотеки). Під час заходу вдалося зібрати 3 303 грн.

До збору коштів приєдналася і селищна рада. Результат спільної справи дуже важливий.

Дякуємо захисникам і захисницям за оборону країни! Дякуємо Валентині Луценко за волонтерські турботи. В єдності ми сильні!

Зберігай і люби своє рідне

Під такою назвою дніми, у селі Сокиринці відбувся благодійний Фестиваль української кухні, організований Сокиринецькою філією КЗ ЦКіД Лука-Мелешківська сільська рада. До заходу долучились структурні підрозділи та завідуючі сільських бібліотек. Демонструючи українські традиції та побут народу, представники Сокиринець, Хижинець, Яришівки, Іванівки, Цвіжина, Луки-Мелешківської презентували страви української національної кухні. Кожен охочий зміг насолодитись та переглянути безліч декоративно-прикладних виробів, зокрема вироби із лози, рогози, бісеру, в'язані та вишиті картини, рушники, сорочки, вабили око яскраві вишиванки, різноманітні картини виконані у різних стилях та техніках, ікони, фотороботи, прикраси у різних стилях, яскраві розписані петриківськими розписом вироби, гончарні вироби. Окрім творчих доробків, хаятки гостинно запрошували усіх охочих скоптювати смачних традиційних українських наїдків та напоїв. Асортимент страв був надзвичайно багатий та різноманітний. Красувались на столах й запашні та гарно прикрашені паляниці та короваї, різні сорти ароматного меду.

На свято завітали староста Сокиринецького старостинського округу - Олег Тернопільський, начальниця відділу освіти та культури - Людмила Лепетун та директорка Центру Культури і дозвілля Лука-Мелешківської сільської ради - Наталія Герелешко.

Різноманітною була й тематична концептна програма. Українські народні та сучасні пісні, інструментальні номери та колоритні мелодії звучали зі сцени. Своїм талантам та приємними емоціями із гля-

Із ювілеєм!
19 серпня, у день величного християнського свята Преображення Господнього, славний 90-річний ювілей відсвяткувалася жителька Вороновиці **Галина Сергіївна НАСОНОВА!**

Жінок, як правило, не запитують про те, скільки їм років. Але самі представниці прекрасної статі роки міряють не листками календаря, а душевним настроєм. Божа молодість триває доти, доки молодою є душа.

У затишній будинок, де проживає ювілярка Галина Сергіївна від всієї Вороновицької територіальної громади завітали голова ради ветеранів Валентина Квятковська, помічник голови ради ветеранів Лідія Гошина, керівник Відділу охорони здоров'я та соціального захисту населення Марія Гусак.

Галина Сергіївна все життя працювала на місцевій швейній фабриці та улюбленим заняттям залишилася шиття – шила і собі, і дітям, і знайомим.

Була надзвичайно працьовита. На її тендітних пле-цах лежала відповідальність за сім'ю, за дім, за господарство.

Щиро радіє ювілярка восьми своїм онукам і мріє багато доля була до них прихильною.

“Живу стільки років, бо постійно трудилася, тож Бог мені й віку подарував. Я не відчуваю років. Мені не віриться, що на життєвому календарі вже дев'яносто, – переконана жінка і тішиться кожним прожитим днем.

Хай многій літі та душевну молодість відчуває наша ювілярка ще довгі та щасливі роки!

дачами радо ділилися місцеві та запрошенні аматори сцени. Зокрема, колективи "Берегині", "Любисток", тріо "Діаманти". Особливо тепло публіка приймала найменших артистів, що виконали патріотичних композицій.

Під час фестивалю на підтримку Збройних Сил України вдалося зібрати 10 435 гривень.

Фестиваль, безумовно, залишив незабутнє враження для всіх його учасників, відвідувачів та гостей села. Організатори дійства щиро

дякують за підтримку голові громади Богдану Августовичу та депутату Володимиру Ткаченку, який забезпечив транспортні перевезення артистів громади.

Кулінарні цікавинки

Яблучний кекс-пиріг з шоколадом

Нам потрібно: 100 г борошна, 4 яйця, 3 яблука, 100 г цукру, 3 ст.л. какао-порошку, 100 г чорного шоколаду, 1 ч.л. розпушувача тіста.

Приготування. Яйця розділити на білки та жовтки. Збити жовтки до піни з 2 ложками гарячої води і цукром. Додати до жовтків борошно та какао. Яблука натерти на терці. Додати їх до тіста. Збити білки та акуратно додати до тіста. Перемішати легенько лопаткою або ложкою. Викласти тісто у форму. Випікати при 170°C - 45 хвилин. Розтопити шоколад і залити зверху пиріг.

Сирний пиріг з яблучною начинкою

Нам потрібно на яблучну прослойку: 1 кг яблук, 3 ст.л. цукру, 2 ст.л. соку лимона, 1 ст.л. ванільного цукру, пакет ванільного пудингу. **Начинка:** 200 г сиру домашнього, 400 г сметани 20%, 100 г цукру, 100 мл молока, 2 яйця, пакет ванільного цукру, 2 ст.л. ванільного пудингу.

Тісто: 100 г масла, 50 г цукру, щілітка солі, 2 жовтки, 1 ст.л. соку лимона, пакет ванільного цукру, пакетик розпушувача для тіста, 170-190 г борошна.

Приготування. Змішати м'яке масло, цукор, ванільний цукор - збити добре. Змішати жовтки з сіллю і лимонним соком. З'єднати масло з жовтками. Додати просіянє борошно і розпушувач. Замісити тісто. Розкочати і викласти тісто у форму. Яблука почистити і натерти на крупній терці і трохи віджати сік. Залити їх лимонним соком, додати цукор, цедру, ванілін і пудинг, все ретельно перемішати і відразу ж викласти на тісто. Розрівняти. Випікати 20 хвилин при 180°C, накривши форму фольгою. Збити сир, сметану і цукор до однорідної кремоподібної маси. Збити яйця з ванільним цукром, молоком, пудингом. З'єднати обидві маси і перемішати. Після 20 хвилин випічки вилити на яблука молочну начинку і ві-пікати ще 30-40 хвилин до готовності при 170°C.

Яблучник з пінкою на кругому тісті

Нам потрібно для тіста: 2,5 скл. борошна, 250 г масла вершкового, 1 ч.л. розпушувача тіста, 3 ст.л. цукрової пудри, 5 жовтків. **Яблучна начинка:** 1,3 кг яблук, 4 ст.л. цукру, лимон, 1 ч.л. спецій для пряників, 2 ст.л. крохмаль картопляний. **Пінка:** 5 яєчних білків, 1 скл. цукру, 20 г ванільного цукру, 2 пачки пудингу ванільного (80 г), 125 мл олії.

Приготування. Тісто: Просіяти борошно разом з розпушувачем. Посісти разом з вершковим маслом до крихт. Докласти жовтки та цукрову пудру і швидко замісити тісто. При замішуванні тіста при потребі використати 1-2 столових ложки холодної води (зaleжить від вологості борошна та величини жовтків). Розділити тісто на дві частини більшу і трішки меншу. Загорнути кожну частину у харчову плівку та відправити у морозильну камеру. **Яблучна начинка:** Яблука обібрать, видалити серцевину та натерти на грубий терці. Викласти яблука у банячок. Докласти цукор, сік та цедру цитрини. Готовати, помішуючи, поки не випарується волога і яблука притрушуються. Переївріти в кінці на солодкість і за потреби докласти цукор. Вистудити. У вистиглу начинку докласти картопляний крохмаль та ретельно вимішати. **Пінка:** Збити білки на пухку та стійку піну. Поступово докласти цукор, постійно збиваючи на великих обротах міксера. Далі оброти знизити до найменших та повільно сипати порошок пудингу, аж поки весь пудинг не змішається. В кінці тонкою цівкою влити олію, збиваючи на низьких обротах. Збирання: Форму розміром 20x30 сантиметрів вистелити кулінарним папером. На дно натерти більшу частину тіста (тертка з найбільшими вічками). Трошки притрамбувати тісто, не фанатично, а злегка. Зверху рівномірно викласти яблучну начинку. На неї викласти піну на яку натерти меншу частину замороженого тіста. Випікати в попередньо розігріті духовці приблизно 40 хвилин при 180°C. При подачі притрусити зверху цукровою пудрою.

Яблучно-сирний торт

Нам потрібно для тіста: 250 г борошна, 125 г вершкового масла, 60 г цукру, пакетик ванільного цукру, яйце, сіль. **Для яблучно-сирної начинки:** 75 г м'якого вершкового масла, 100 г дрібного цукру, пакетик ванільного цукру, 2 яйця, 500 г кисломолочного сиру, 0,5 ванільного пудінгу (у пакетах), 75 г манної крупи, 1 ст.л. розпушувача тіста, 300 г яблук (натерти). **Для яблучного наповнювача:** 4 яблука, 100 мл води з вином, сік одного лимона, 2 ст.л. цукру (за смаком), 1 ч.л. родзинок, пачка фруктового желе, 250 г яблучного соку.

Приготування. Для приготування тіста змішати всі інгредієнти. Сформувати кульку, замотати в плівку і залишити в холодильнику на 30 хв. Дістати тісто, розділити на дві нерівні частини 1/3. Більшу частину тіста розподілити на дно форми діаметром 26 см. Решту тіста використати на формування борту, висотою 4-5 см. Накрити тісто папером для випічки та наповнити квасолею. Випекти «кошик» при температурі 200 градусів 25 хв. Зняти папір з квасолею, залишити охолоджуватись заготовку. Для приготування сирно-яблучної начинки збити вершкове масло з цукром, додати сир, ванільний цукор. Добавити яйця по одному. Додати пудинг, крупу манну та розпушувач. Останніми додати натерті яблука. Влити крем у випечений «кошик», недоливаючи 1 см до бортіків. Випікати 45 хв. при температурі 175 градусів. Дістати форму з тортом, залишити охолоджуватись. Залишилось приготувати яблучний наповнювач. Яблука нарізати скибочками, видалити середину. В кастрюлю влити воду з вином, сік лимону, цукор. Довести до кипіння. Додати яблука. Залишити кипіти 2-3 хв. Дістати яблука друшляком, додати родзинки. Приготувати желе. Залити яблучним соком, додати цукор. Користуватися роз'ясненнями на упаковці. Шматочки яблук викиласти рівномірно на поверхню торту. Залити яблучними желе. Залишити на 2 години в холодильнику.

Пиріг «Яблучна спокуса»

Нам потрібно для основи: 3 яйця, 50 г цукру, 1 ч.л. розпушувача тіста, 100 г борошна, 100 г крохмалю. **Начинка:** 1 кг яблук, 600 г води, 50 г цукру, імбир. **Безе:** 4 білки яєчні, 4 ст.л. цукрової пудри.

Приготування. Яблука очистити, наріжте скибочками і проваріть у воді із цукром і імбіром до готовності. Залиште вистигати в сиропі. Потім дайте добре стекти. Яйця збити з цукром до пишності, додати борошно, крохмаль і розпушувач. Вилийте тісто у пекарську форму розміром 30x30, вистелену пергаментом. Випікати 10 хв при 225°C. Охолодити бісквіт, віялом викласти яблука. Збити білок з пудрою до стану стійких піків. Покрити масою яблука. Випікати при 200°C доки меренга не стане брунатною.

Пляцок «Маково-вишневий аромат»

Нам потрібно для тіста: 6 жовтків, 1,5 скл. цукру, пачку маргарину, 600 г борошна, пачку порошку до печива, 2 ст.л. какао. **Кокосова маса:** 6 білків, 8 ст.л. цукру, 100 г кокосової стружки. **Макова начинка:** 2 скл. маку, 0,5 скл. цукру, 2 яйця, ванільний цукор, 1 ч.л. порошку до печива. Консервовані вишні.

Приготування. Жовтки, цукор, маргарин розтерти. Додати борошно і порошок для печива. Замісити тісто і розділити на три частини. До однієї частини тіста додати какао і добре перемішати. Запарити і втерти мак. Додати яйця, цукор, ванільний цукор і порошок для печива. Добре перемішати. У форму викласти одну частину білого тіста. На тісто викласти макову масу і зверху натерти коричневе тісто. Вишні обвалити у сухарях і викласти на коричневе тісто. Для кокосової маси білки добре збити, додати цукор, знову збити, додати кокосову стружку і добре перемішати. Викласти її на вишні. Потім натерти біле тісто на терці і викласти зверху на кокосову масу. Випікати 1 годину при температурі 180°C.

Яблучна шарлотка

Нам потрібно: 200 г борошна, 150 г цукру, 5 яєць, 700 г яблук, кориця мелена, сіль.

Приготування. Яблука почистити від шкірки, порізати на крупні шматки. Жовтки віddілити від білків. Білки збити з дрібкою солі до кругої піни. Додати цукор, не припиняючи збивати до стійких піків. До білків додаємо жовтки, легенько збиваемо до однорідної маси. В суміш додаємо просіянє борошно, легенько вимішуємо знизу вверх. Форму змащуємо маслом, посыпаемо борошном. Викладаємо на дно форми частину тіста. Зверху викладаємо яблука, посыпаемо ко-

рицею. Викладаємо решту тіста. Випікаємо в розігрітій до 180 градусів духовці 45 хвилин.

Пляцок «Яблучні струни»

Нам потрібно для начинки: 1 кг яблук, 100 г цукру, 60 г сметани, 80 г вершкового масла, 10 г приправи для випічки. **Тісто:** яйце, 20 г сметани, 70 г вершкового масла, 20 г молока, 60 г цукру, 5 г соди, 20 г меду, 360 г борошна.

Приготування. **Тісто:** розтерти яйця, цукор та сметану на пухку масу. Нагріти масло з молоком та содою до кипіння. Зняти з вогню. Докласти мед та швиденько розмішати. Вмішати ячінну масу. Домішати просіянє борошно. Тісто має бути м'яким та ніжним. Розділити тісто на 5 частин (скористайтесь для цього вагами). Розкочати кожен шматок у корж діаметром 20 см. Випекти кожен корж на гарячій пательні з обох сторін до золотистого кольору. На кожен корж піде приблизно 4-5 хвилин. **Яблучний крем:** Яблука почистити і натерти на терці з грубими вічками. Докласти цукор і протушувати 15 хвилин. Докласти сметану та масло. Протушувати ще 10 хвилин на маленькому вогні. В кінці докласти прянощі (у мене це суміш різдвяних пряників прянощів: коріандр, кориця, ванільний цукор, гвоздика, мускатний горіх). Яблучна маса має бути не надто густа, має бути в ній сироп. Гарячою яблучною масою разом з гарячим сиропом щедро змастити коржі. Вистудити і відправити у холодильник мінімум на 24 години для просочування.

Сирно-фруктовий пиріг

Нам потрібно для тіста: 220 г борошна, 100 г вершкового масла, яйце, 50 г сметани, 50 г цукру, 1 ч.л. розпушувача тіста, сіль. **Для сирної маси:** 300 г сиру кисломолочного, 2 яйця, 100 г цукру, 50 г вершкового масла, 2 ст.л. сметани, 1 ст.л. крохмалю, 0,5 ч.л. ванільного цукру. **Фруктовая начинка:** 2 груші, 6 слив.

Приготування. У борошно додати розпушувач, сіль і цукор. Змішати борошняну суміш з вершковим маслом в крихту. Додати яйце і сметану. Замісити тісто, воно має бути ніжне. Зробити кульку з тіста і загорнути в харчову плівку. Залишити в холодильнику на 30 хв. Викласти тісто у форму, наколоти виделкою. Поставити в духовку на 15 хв. Сирна маса: сир перетерти через сито. Додати яйця збити з цукром, ванільний цукор, масло (кімнатної температури) сметану, крохмаль. За допомогою міксера все змішати. На трохи пропечено основу викласти сирну масу. На сирну масу викласти нарізані груші та сливи. Випікати в розігрітій духовці при температурі 180°C 45-50 хв.

Сирки в шоколаді з яблучною начинкою

Нам потрібно: 300 г сиру кисломолочного, 60 г цукрової пудри, 80 г вершкові жирні, 0,5 г цедри лимона, яблуко, 20 г цукру, 150 г чорного шоколаду.

Приготування. Шоколад розтопити на водяній бані і за допомогою кулінарного пензліка або столової ложки нанести шоколад на внутрішню сторону силіконових формочок для кексів. Поставити в холодильник на 5 хвилин. Далі ще раз покрити внутрішню сторону формочок, слідкуючи, щоб не залишилось жодних пустих місць. Поставити в холодильник на 15 хвилин. Тим часом яблуко потерти на мілкій терці. Додати цукор і проварити, помішуючи, протягом 4-5 хвилин до загустіння. В кінці додати цедру. Охолодити. Сир здрібнити за допомогою блендера з вершками і цукровою пудрою до однорідної маси. В формочках з шоколадом викласти по столовій ложці сирної маси. На неї - трохи яблучної начинки. На начинку - знову сирну масу. Розрівняти. Залити зверху розтопленим шоколадом і поставити в холодильник на 15 хвилин. Перед подачею зняти силіконові формочки. До подачі тримати в холодильнику.

Медові яблука

Нам потрібно: 5 великих яблук, 3 ст.л. меду, 3 ст.л. коньяку, півчайної ложки кориці, чайна ложка масла.

Приготування. Розі

ПОРАДИ САДІВНИКАМ І ГОРОДНИКАМ

Застосування оцту в господарстві

Оцет, без сумніву, знайдеться на кожній кухні. А ось область його застосування набагато ширша, ніж кулінарія. Оцет допоможе вам:

1. Позбутися від бур'янів. Пролийте їх, розвівши оцет (40%) водою навпіл.
2. Видалити плями поту з одягу. Перед пранням на 10 хв. змочить пляму поту білим столовим оцтом, і вона зійде дуже легко.
3. Вилікувати ангіну. Розведіть у склянці теплої води 1 ст. л. яблучного оцту і прополоскіть горло.
4. Зробити волосся слухняним. Після миття обполіскуйте волосся розчином яблучного оцту (1/2 ст. л. на склянку води).
5. Зняти м'язовий біль. Після інтенсивних навантажень у м'язах накопичується молочна кислота, яка викликає біль. Зняти її, розчинивши кислоту, допоможе 20-хвилинний оцтовий компрес (2-3 ст. л. на склянку води).
6. Відклейти цінник. Злегка підігрійте більш оцет, змочіть в ньому губку і прикладіть до наклейки. Вона відклейтиметься, не залишивши липких слідів.
7. Зняти іржу. Дрібні заіржавілі предмети (болти, гайки, цяшки і т.п.) прокрип'яті з оцтом, а потім добре промийте водою.
8. Прибрати затхлий запах. Протріть поверхні холодильника, шафи або харчового контейнера ганчіркою, змоченою в оцті.
9. Видалити накип. Прокип'ятіть воду з додаванням оцту в чайнику або додайте його у відсік для ополіскувача при пранні. Оцет відмінно знімає вапняні відкладення.
10. Вправити смак зіпсованої страви. Якщо ви переперчили суп, для нейтрализації прянощі додайте в кастрюлю 1 ч. л. яблучного оцту.
11. Зберегти колір одягу. Для цього додайте 0,5 склянки оцту в барабан пральної машини при пранні.

Корисні властивості шипшини

Шипшина - це суцільний вітамін С, і ми не перебільшуємо. Сьогодні на основі шипшини, медики створюють безліч препаратів, зокрема, у Данії вчені винайшли пігулки від остеоартриту із великим вмістом екстракту шипшини. З плодів шипшини можна робити настої і відвари, що володіють різноманітними і численними лікувальними діями. Вони здатні надавати протизапальну, протимікробну, жовчогінну, кровоспинну, сечогінну дію. У народній медицині є рекомендації про прийом настоїв і відварів з плодів шипшини для зміцнення імунітету, при нестачі вітамінів, захворюваннях жовчовивідніх шляхів і печінки, набряках, атеросклерозі, захворюваннях нирок (піелонефритах),

частих кровотечах, гормональних порушеннях, цинзі, неврозах, анеміях. **Відвар з ягід шипшини:** одна столова ложка подрібнених сухих плодів на одну склянку води; плоди потрібно залити холодною водою і кип'ятити протягом 15 хвилин, потім довести рідину до початкового рівня, настояти дві години. Пити після їди двічі на день по півсклянки.

Настій із плодів шипшини: столову ложку плодів (не подрібнених) залити склянкою гарячої води, закрити кришкою й нагріти 15 хвилин на водяній бані, потім охолодити протягом 45 хвилин при кімнатній температурі, процідити, залишок відхкати, вилити в настій і довести до початкового рівня. Приймати як відвар.

Як виробити у дитини гарний почерк?

Батьки по-різному реагують на нерівні каракулі дитини, яку намагаються навчити писати. Усім без винятку хочеться, щоб почерк був красивим, але далеко не всі діти здатні писати ідеально. Поганий почерк пояснюється слабким розвитком дрібної моторики рук. Перші ознаки цієї проблеми - під час малювання і письма дитина сильно тиснуть на олівець чи ручку. Від цього часто ламаються олівці, з'являються дірки на папері. Але найчастіше такі діти не дуже люблять малювати і змусити писати їх дуже складно. Що робити в цій ситуації? Перш за все не можна змушувати нескінченно

переписувати нерівні літери. Не можна сміятися над немілими діями дитини, тому що у неї може пропасти бажання читатися і гірше того, так можна підірвати віру в себе.

Щоб вирішити проблему, треба зайнятися розвитком дрібної моторики рук. У цьому випадку допоможуть ігри з дрібними предметами. Можна запропонувати дитині збирати мозаїку, нанизувати намистини. Збирати крупу в стаканчики, вирізати ножицями дрібні деталі. Дуже добре впливає на моторику ліглення з пластиліну або з глини.

Регулярні заняття дадуть позитивні результати, і дитина буде більш вміло управлятися з ручкою або олівецем. Не треба забувати хвалити її за перші успіхи.

Засіб для усунення запаху часнику

Часниковий хліб та інша їжа з цією спецією дуже смачні, але мають вагомий недолік - запах, якого складно позбутися. Виявляється, що стійкий запах часнику пов'язаний з хімічними процесами в нашому організмі. Але є і спосіб, як його уникнути.

Часник містить безліч корисних речовин, відомий своїми сильними антибактеріальними та антихолестериновими властивостями і входить до складу натуральних засобів для очищення судин.

Але є одне «але»: навіть через 24 годин після того, як ви з'їли цю спецію, її запах буде відчуватися під час дихання і навіть виділятися з потом.

Вчені говорять, що вся справа у з'єднаннях сірки, які містять часник. Після переварення у шлунку ці сполуки переносяться кров'ю по всому організму, огиняючись в легенях, горлі та порожнині рота.

Виходить, що цей неприємний запах з'являється не через пережовування часнику в роті, а внаслідок особливих внутрішніх процесів. Тому зубна паста і щітка не допоможуть прибрести цей нав'язливий запах, і все буде марно.

Кращий варіант - з'їсти щось, що при-

брало б «часникове дихання». Деякі дослідження на цю тему показують, що найбільш дієвими в цьому відношенні є ароматні трави (петрушка, м'ята, базилік), селера, латук, цикорій.

Ще одним ефективним продуктом від часникового запаху є яблуко, і це було виявлено випадково.

В експерименті учасникам пропонували з'їсти часник із різною їжею. Після цього спеціальний прилад визначав молекули повітря, що видихається. Несподівано в одного добровольця, який з'їв часник, виявилось дуже мало «часникових» молекул. Його попросили згадати, що він їв за кілька годин до цього, і це виявилося 2 яблука. У новому експерименті ця згадка підтвердилася.

Вчені пояснюють це так: сполуки сірки, що містяться в часнику, вступають в реакцію з фенолами іншої їжі, і їх дія нейтралізується.

Крім яблук, найбільш сильними «античасниковими» властивостями наділена салат і м'ята. Важливо: продукти повинні бути свіжими. Теплова обробка робить їх менш ефективними, оскільки ферменти розпадаються при високій температурі.

Гарбуз: збирання й зберігання

Гарбуз - гарний дієтичний продукт, джерело ніжної клітковини, пектинових речовин і солей калію. Він наповнений антиоксидантами й каротиноїдами, які в нашому організмі перевортаються у вітамін А.

Гарбуз має сечогінну дію, тому він корисний людям, які часто страждають хворобами нирок, сечового міхура, набряками.

Рослина сприяє виведенню з організму шкідливого холестерину, а виходить, омоложує судини, діє як жовчогінний засіб.

М'якоть плодів і сік гарбуза вживають при порушенні обміну речовин, захворюваннях печінки (0,5 кг тертої м'якоті сирого гарбуза або 1/2 ст. соку з м'якоті в добу).

Насіння гарбуза є глистогінним засобом: 2 ст. л. сирого насіння гарбуза пропустити через м'ясорубку й додати 3 ст. л. молока, ретельно перемішати, з'їсти ранком натще. Через годину випити сильну дозу проносних, або зробити клізму.

Якщо на ніч приймати по 1/3 склянки відвару гарбуза з медом, то можна позбутися безсоння.

Зараз самий час - включити гарбуз у свій раціон в найрізноманітніших видах. М'якоть гарбуза піде на приготування супів, пирогів, хліба і десертів. Сушене або обсмажене гарбузове насіння добре доповнення до салатів, сухих сніданків або як легка закуска. Але необхідно пам'ятати, що гарбуз - це один з тих продуктів, якість приготуван-

ня якого значно впливає на кінцевий результат. Інколи страви з нього можуть бути дещо позбавлені смаку, тому рекомендується додавати в них спеції або більш «яскраві» за смаком овочі. Запікання гарбуза в духовці також підсилює його смак і аромат порівняно з варінням або приготуванням на пару.

Але при всій користі гарбуза є і деякі обмеження у його вживанні. Не можна їсти його тим, у кого цукровий діабет, виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишki, гастроїти зі зниженою секрецією.

Врожай гарбуза збирають у перший десятак вересня в суху і ясну погоду. До цього часу листи на рослинах втрачають зелене фарбування, починають жовтіти. Зрілість плодів визначають по засохлій і твердій плодоніжці.

Гарбузи зрізають разом із плодоніжкою. При збиранні треба стежити, щоб не нанести їм механічних ушкоджень, від яких суттєво погіршується лежкість продуктів.

Перед закладкою на зберігання, плоди залишають на сонці кілька днів, щоб шкірка підсохнула й ущільнілася. Це створює бар'єр, що зменшує втрату вологи.

Зберігають гарбуз у підвальні при температурі 4-8 градусів, плодоніжками назгору на стелажі, розміщають їх так, щоб вони не торкалися один одного, періодично їх перевіряючи.

Яка картопля краще зберігається - дрібна чи велика?

Великі бульби, як правило, дозрівають раніше, тому до моменту збирання мають товщу шкірку й краще зберігаються. Дрібні часто бувають незрілими, шкірка їх швидше ушкоджується і тому вони гірше зберігаються.

На якість картоплі в період зберігання впливає і газообмін бульб із довкіллям, який, в першу чергу, залежить від величини повітряних проміжків між бульбами.

Оскільки великі бульби забезпечують більш повітряні проміжки, ніж дрібні, умови їх зберігання кращі. Крім того, молоді бульби містять у своєму складі багато цукру, і після збирання відбувається процес їх переходу в крохмаль з виділенням тепла, що підвищує температуру в приміщенні, де ви зберігаєте бульби на зиму.

А висновок такий: дрібні бульби вживайте в першу чергу, а великі - в сховище.

ВАРВАРИНА ДОЛЯ - ДОЛЕНЬКА

Доле - доленько, не змінити, не обійти, не обманути тебе...

Жінка на землі — благословенна віках, народжена для кохання і щастя, для радості і добра, але, на жаль, ще й для горя і страждань. Завжди на жіночі плечі лягав весь тягар життя. Долі, зморені голодом, обпалені війною, виснажені важкою працею, різняться одна від одної, але взагалі схожі. Про одну таку жіночу долю, про жінку з минулого століття, про мою бабусю Варвару Андріївну Голімбієвську я хочу розповісти. Тут немає жодного вигаданого рядочка.

Народилася вона навесні, коли все довкола квітло і було ароматами. Дівчинка була гарненька, мов квіточка, з синими очима. Назвали її Варварою. Це був 1907 рік. Родина бідувала. Народилося дванадцятеро дітей, а вижили семеро. Дітки, які вижили, були міцними й здоровими.

Варя виростла стрункою, вродливою, працьовою дівчиною. Хлопці залишалися до неї, але серденько її мовчало. Якось помітила, що один парубок вечорами по кілька разів проходить позві їхнім хатам, при зустрічі ніжно поглядає на неї. То був Петро. Хлопець із заможної сім'ї, один в батьків.

Одного разу, коли Варя прала на річці близину, Петро підішов і заговорив з нею. Дівчина засоромилася, прикрила руками мокрій поділ сукні. Петро усміхнувся і промовив: «Не ховай, я не на плаття твоє дивлюсь, а на тебе. Ти мені подобаєшся».

Вони покохали одне одного, широ, палко. Він — високий, чорнявий красень. Вона — ніжна, синьоока лебідка. Такої красивої пари не було більше в селі.

Літнього ранку сільчан розбудив не- самовитий крик у дворі Петра. То гарла- панила, мов божевільна, його мати Василина. Петро повідомив матері, що хоче одружитися на Варварі. Василина навмисне не верещала так, щоб усі люди чули:

- Ніколи благословення моє не буде, не дозволю, тільки через мій труп! Я помру, якщо ти на ній женишся! Вони злідари, обірванці!..

Та Петро знов, що ніяка сила його не розлучить з коханою. Після вінчання привів наречену у свій дім.

Ти що Варя натерпілася в тому домі — нічого не сказати. У пеклі, напевно, грішники себе краще почували, ніж не- вістка у свекрухи. Батько Петра загинув під час громадянської війни, тож мати забрала до себе свою одиноку сестру Ганну. От ці дві господині й живали зі світу Варвару. Давно б уже повернулася вона до батьків, та Петра, її Петрика як залишили? Терпіла, аби бути поруч з мілим. Петро теж кохав дружину, пішався

нею, цінував, оберігав від матері й тітки. А як таку не кохати? Чарівна, метка, чепурна, дотепна, все вміє, весела, от лише очі завжди дуже сумні.

Стосунки між жінками трохи налагодилися, коли Варя завагітніла. А як народився синок, ця подія, нарешті, принесла мир в сім'ю. Хлопчика назвали Борисом і їхньому щастю не було меж. Так прожили вони вісім років. Голод, різні труднощі не стали на заваді, не порушили мір і спокій.

Якось приїхав до них Василинин брат Микола з дружиною. Брат — тихий, розважливий чоловік, а у Марії рот не закривався від балачок. Все перевірила, і в сараї, і в погребі побувала. Дуже дивувалася, що сім'я живе бідно. Запропонувала, щоб Петро пойшав на заробітки в Балту. Її Микола працює у млині, то пристройть там Петра, мовляв, все якася копійка буде, а та й мішечок борошна.

Допізна сидла ввечері Петрова рідня при світлі каганця, радилася, як бути. Ніхто не хотів, щоб Петро йшов з дому, не хотіли того заробітку. Але злідні перемогли.

Варя весь вечір сиділа неначе закам'яніла, серцем відчувала лихо. Вранці проводжала чоловіка за село. В ті часи до Балти ходили пішки, то мав конячину — їхав півдвою. Відганяла геть тривожні думки, що лізли в голову, мовчки плакала. Петро заспокоював, обіцяв скоро повернутися. Він пішов, а вона дивилася йому вслід. Якби вони знали, якби вони тільки знали...

За два тижні, як домовилися, Варя в неділю пішла в Балту до Петра. Він зустрів її з радістю, показав, де працює, познайомив з сусідкою бабукою Катериною, жінкою доброю і привітною. У Миколи на подвір'ї була невелика літня кухня, там родичі й поселили Петра. Час пробіг, Варі треба повернутися додому, а вони навіть не поговорили з Петром наодинці. Марія постійно знаходилася поруч, і на хвилині не залишала їх на самоті.

Провівши дружину за місто, Петро з по-

ганим настроєм повернувся до Миколіної оселі. Біля воріт стояла Марія зі зловісною посмішкою на обличчі. Крізь зуби промовила: «І що ти знайшов у тій селоючці?» Петро мовчки поплівся до своєї кухні.

Микола з Марією були вже не молоді, обом близько п'ятдесяти років. Іхня чотирнадцятирічна донька Тамара схожа на батька. Марія — висока, чорнява, в обличчі було щось відштовхуюче. Чоловіка весь час ображала, принижувала. Микола все терпів і мовчав.

Варвара доночі добігла до села. Втім не відчувала на радощах, пообіцяла Петрові через два тижні знову прийти до нього. Чоловік не може залишити роботу, а їй не важко, тільки побачити його.

Та не так сталося, як гадалося. Варя вже збиралася в дорогу, коли свекруха Василина пішла на город, зачепилася за бур'ян, упала й зламала ногу. Варя сіла під хату і гірко заплакала. Серденько її відчуvalо, що не скоро тепер побачить Петра.

Сусіди допомогли візвезти свекруху до костоправа. Він склав ногу, міцно обмотав і наказав лежати місяць. От і все. Переказали Петрові, яке лихо трапилося з мамою. Чекали, що прийде, але марно.

Лише через півтора місяці у Варвари з'явилася можливість піти до Петра. Різні думки роїлися в голові, на серці було важко і тривожно. Чому за такий довгий період він не зміг прийти, хоч копійку передати чи добром словом утішити?

Дорогою зустріла чоловікову сусідку бабу Катерину, привіталася. Баба потягla її за руку у свій двір. Нічого не розуміючи, Варя пішла за нею до хати.

- Я тебе вже кілька днів виглядаю, — мовила, — хочу попередити про дуже погані справи.

Варя від несподіванки завмерла, серце вискачувало з грудей.

- Не знаю, як сказати, — продовжувала баба, — але твій Петро живе з Марією в хаті, а нещасного Миколу вигнали в літню кухню. Вся вулиця знає, сміється. Вона старша за Петра на 19 років. Микола п'яний щодня. Безвольна людина, й слова не скаже він Марії, ні Петрові.

Якби земля розступилася і вона полетіла в прірву, в ту хвилину була б рада. Чого тільки не передумала Варя, ідучи в Балту. Що захворів, що запив, що на роботі втомився, але таке і в голову не прийшло.

- Що робити мені, бабусю? — видавила з себе Варя.

- Іди, дочки, до нього, поговори, може, одумається, — порадила Катерина.

Пішла, тихо зайшла на подвір'я. Загавкав собака. Марія відчинила двері, зиркнула на Варю і повернулася в хату. Потім вийшов Петро. Блідий, змарнілий. Мовчки глянув на дружину і пішов до воріт. Варя рушила за ним. Опустивши очі, промовив:

- Не приходь більше сюди, я бачити тебе не хочу, ніколи. Додому теж не повернусь. Залиште мене всі в спокої.

Варя ще не зовсім зрозуміла зміст цих слів. У вухах дзвеніло, в голові бамкало. А він уже пішов до хати.

- А як же мама, як тітка, що я синові скажу? — крикнула навздогін.

Петро навіть не повернувся, махнув рукою і зачинив за собою двері.

Переступивши поріг хати баби Катерини, Варя звалилася на підлогу, мов зрубана деревина. Прийшовши до тямі, виришила в путь, бо на неї чекала сім'я.

Дорогою голосила, кричала, молилася. Образа, мов гіркий полін, душила груди, переростала в злість і ненависть. Коли дісталася хати — було вже пізно, але ніхто не спав. Борисик кинувся назустріч, вона обняла його й заплакала. Трохи заспокоївшись, розповіла, як зрадив їх Петро: і сина, і матір, і дружину.

Минали дні, вже й місяць пролетів, та Петро не повертається, хоч всі надялися. Василина розуміла, що невістка може забрати сина й залишити обох старих жінок. І вони це заслужили. Наважилася, нарешті, заговорила з Варею:

- Пробач мені, дочки, пробач за все: і що не хотіла тебе, і що знуцька над тобою. Дуже прошу, я благаю тебе, рідна, прости нам, двом старим дурепам обиди. Навіть якщо

бу, де з задоволенням дивилися вистави «Назар Стодоля», «За двома зайцями», «Украдене щастя» та інші. Здавалося б, ось воно, щастя, нічого більше і не треба. Але ні, долю не обійде і не обманеш.

Часто Борис перетягував ременем голову і так ходив. Варя думала, що це мода така. А коли запітала сина, він відповів, що його мучать сильні болі, голова неначе розколоється. Звернулися до лікарів, літаком доставили в Одесу обласну лікарню. Там встановили діагноз: менінгіт. Ось і щастю кінець...

Півтора року Борис лежав у лікарні. Весь цей час біля нього знаходилися мати або дружина. Стан його здоров'я то поліпшувався, то гіршав. Десять настіні лікування Борисові стало краче, болі майже відступили. Він повеселішав, побадьорішав. Молодість, непосидюча натура не давали довго лежати в ліжку. Вирішив поставити для хворих і медперсоналу виставу. Примітив між медсестричок чорнаву дівчину, подумав, що ж справжня «туркіння» з вистави «В неділю рано зіля копала». Лікарі не заперечували, хоча ідея здивувала всіх. З великом натхненням Борис зібрав «артистів» з медперсоналу і навіть хворих, проводив репетиції. Влітку 1953 року вистава пройшла з великом успіхом, про неї дово- див пам'ятала виконавці ролей і глядачі.

Згодом його виписали з лікарні. Та тільки два тижні побув у дому з рідними, тішився доночкою. Знову біль, втрата свідомості, лікарняне ліжко, з якого вже не підвісся. Варя відчувала, що втрачає сина, благала лікарів врятувати його. Всі церкви в місті обійшли, просила: «Господи милостивий, забери мене замість нього. Дай йому доночку виростити, дай життям насолодитися».

Багато разів Варвара розповідала історію, яка трапилася з нею, коли їхала зі Слобідки в центр Одеси. Вона зайшла в переповнений 15-ї трамвай, стояла і думала гіркі свої думи. Раптом відчула, що чиясь рука залізла в кишенню її сукні. В 50-і роки Одеса «славилася» злодіями — «щупачами». Варя повернула голову і побачила хлопця. Тік прошепотіла йому: «Там нічого нема, синку, тільки хустинка, повна сліз. В лікарні помирає мій синок, такий віком як ти». Хлопець глянув її вічі, повні болю і відчаю, відповів «дякую» і чікнув між людьми до виходу. Помолившись у церкві, Варвара повернулась в лікарню до сина. Він її вже не бачив і не чув. Вона заплакала, дісталася з кишенні хусточки витерти сльози, а з неї на підлогу випали 10 карбованців. Здогадалася, що їх непомітно підклав той хлопець — злодій.

- Діти, діти, — заплакала Варя. — Мій помирає, а той ламає своє життя...

Купила на базарі фрукти і роздала хворим в палатах. І хворі, і медики співчували Варвари, не уявляли, як переживе ця знесиленна жінка смерть сина.

12 вересня 24-річного Бориса вийшло ховати все село. Здавалося, навіть повітря було наповнене смутком, відчаем, тривогою, слізами людей. Хтось пригадав випадок, що стався в день весілля Бориса і Віри. Наречені й численні гости йшли до клубу на урочисту реєстрацію шлюбу. Проходячи повз одну хату, почули сильний вибух на подвір'ї. Всі кинулися туди й побачили страшну картиною: на землі лежали троє мертвих підлітків-хлопчаків. Вони знайшли снаряд і розбивали його. Звісно, весілля було зіпсоване. Всі тоді говорили, що це погана прикмета. От вона й збулася.

Біля Борисової труни стояла змарніла його матір, згорблена Василина і Ганна, і моя мама зі мною дворічною на руках. Я також ховала свого батька, не розуміла, що ніколи не почує його голос і не побачу, яким він буде в сорок років, в шістдесят...

Поховала Варвара синочка і кожного дня ходила до нього на могилу. Розмовляла з ним, як з живим. Могла залишитися на цвинтарі і вночі. Спочатку люди приводили її додому. Потім перестали її чіпати, бо марно. Так було до холодів. На початку зими померла баба Василина, поховали її поруч з внуком. Через чотири роки поховала Варя бабу Ганну.

Е різні жіночі долі. Та доля моєї бабусі, вважаю, надзвичайна. Скільки горя і болю, зради, труднощів випало їй вітерти. Якось вона запітала мене:

«Медовий Спас»

Саме під такою назвою, 19 серпня, у день великого християнського свята Преображення Господнього або, як його в народі називають, Яблучний Спас у Малих Крушлинцях Стадницького старостинського округу з нагоди Дня пасічника відбувся благодійний захід.

Його метою була популяризація давніх українських традицій й обрядів та зберігання майстер-класів, смакування солодкої вати, яку можна було безкоштовно поїсти завдяки ініціативі Василія та Наталії Гаврилюк. А хтось з дітей отримував задоволення від можливості одягнути яскравий костюм, вийти на сцену і виступити із своїм номером для широкого загалу.

Усі локації ярмарки були облаштовані силами жителів громад, а організаторами заходу стало управління розвитку сільських територій департаменту економіки і інвестицій ВМР.

У рамках заходу місцеві бджолярі реалізовували власну продукцію, а рукодільники та рукодільниці презентували свої вироби. Зокрема виши

рушки, прикраси, ляльки, сувеніри, патріотичні поробки. Гончарі вчили робити власними руками вироби з глини. А різьбярі - демонстрували унікальні картини з дерева, від яких неможливо відвести погляд.

Дітвора тішилась від різноманітних майстер-класів, смакування солодкої вати, яку можна було безкоштовно поїсти завдяки ініціативі Василія та Наталії Гаврилюк. А хтось з дітей отримував задоволення від можливості одягнути яскравий костюм, вийти на сцену і виступити із своїм номером для широкого загалу.

Творчі колективи громади організували цікаву культурну програму. Зокрема гості ярмарки мали мож-

ливість побачити відтворення давнього українського обряду обжинок. Сьогодні така традиція вже не актуальна, і в селах давно не святкують обжинки. А колись це було особливим дійством, яке збирало та об'єднувало людей. І такий фестиваль, як сьогодні, дає можливість демонструвати та передавати українські звичаї з покоління в покоління.

Цьогоріч День пасічника відзначили у такому родинному і сповненому національними традиціями форматі вперше. Але з огляду на позитивні відгуки мешканців громади, він має право на продовження.

Старости округів Вінницької територіальної громади подякували всім, хто долучився до організації благодійного заходу та висловили надію, що після Перемоги подібні заходи, які є частиною української культури, будуть проводитись частіше.

За матеріалами Вінницької міської ради.

Овочі здешевшали, а м'ясо здорожчало

Ціни на споживчу ринку Вінниччини у липні 2023 загалом знизилися на 1,1%, порівнюючи з червневими, а по Україні - на 0,6%. Деякі товари подешевшали, а деякі - зросли.

Що подорожчало

На 1,7-0,8% зросли ціни на м'ясо та м'ясопродукти, рибу та продукти з риби, а також макаронні вироби й цукор.

На 0,9% підвищилися ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби, у тому числі тютюнові вироби зросли в ціні на 1,4%, алкогольні напої - на 0,5%.

Ціни на транспорт виросли на 3,3%. Усе через підви-

щення цін на паливо та мастила на 8,8%. А ось у сфері зв'язку ціни зросли на 1,0%. Це пов'язано з подорожчанням поштових послуг на 5,3%.

Що подешевшало

У липні ціни на споживчу ринку області на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 3,1%. Найбільше (на 29,8%) подешевшали овочі.

Ціни на яйця, продукти переробки зернових, сало, олію соняшниковою, молоко та фрукти знишилися на 7,6-0,7%.

Одяг і взуття подешевшали на 2,3%.

В автотрощі загинуло 12 людей. Шестеро з них - діти

Трагедія сталася ввечері 22 серпня поблизу села Бродецьке Глуховецької громади. Зіткнулися автомобіль ВАЗ та вантажівка DAF. Відомо про 12 загиблих - 6 дітей віком від 2 до 16 років та 6 дорослих. Всі вони йшли в одному легковику з дня народження. Найменшому загиблому в цей день виповнилось два роки.

Станом на ранок 23 серпня, поліція Вінницької області продовжує встановлювати всі обставини автотрощі під Бродецьким. На місці події пів ніч працювали слідчі обласного главку, поліцейські відділення поліції №2 Хмільницького району, криміналісти та рятувальники.

Староста Бродецького Ігор Ткачук розповів, що у ДТП загинули два брати, їх дружини, діти, неповнолітня сестра, теща та друг сім'ї, якого везли в Клітінку.

- Родина, якщо брати в глобальному відношенні, не-благополучна, багатодітна, - розповідає Ігор Ткачук. - Батьки цих загиблих братів і сестри вели не зовсім тверезий спосіб життя. Але ці хлопці, які вийшли з цієї родини, працьовиті. Не маючи нічого в житті крім п'яних батьків, вони піднялися, купили собі будинки, по машині. Офіційно не працювали, але тримали господарство. Мали попит на свою працю, тому що були висотниками, які вміли обрізати високі дерева, різали дрова. Без роботи

не сиділи. Село в шоковому стані, і вся громада, вся область і вся Україна. Безглуздий вчинок - посадити 12 людей в машину.

На запитання, як вони могли поміститися в одну автівку (ВАЗ «двойка»), староста села додав, що доставили в машину третій ряд сидінь, такий собі диванчик з іншого авто і всі помістились. Перебувало багато малих дітей, які сиділи на руках. Був день народження, всі святкували. Хто пив, хто не пив - встановить експертиза. Поховання відбудеться після всіх експертіз. Наразі точно не відомо, коли саме, але попередньо, через 2-3 дні. Всю організацію похорон бере на себе Глуховецька селищна рада.

Як повідомляє поліція Вінницької області, водій вантажівки затриманий та поміщений до ізолятора тимчасового тримання. Слідчі призначили ряд експертіз для встановлення причин та обставин аварії.

За фактом дорожньо-транспортної пригоди з тяжкими наслідками відкрили кримінальне провадження, передбачене ч. 3 ст. 286 (Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) Кримінального кодексу України. Санкція статті передбачає покарання до 10 років позбавлення волі.

"ПОДІЛЬСЬКА ЗОРЯ"

Вінницька регіональна газета.

редактор
Ф.І.БЕЖНАР

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ:
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙ - 40699;
ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ - 61487

Газета зареєстрована
Головним територіальним
управлінням юстиції у
Вінницькій області
15.03.2019 р.

Реєстраційне свідоцтво
ВЦ №1051-409 ПР.
Засновник: Трудовий
колектив Товариства з
обмеженою
відповідальністю "Редакція
Вінницької регіональної
газети "Подільська зоря".

Газета виходить щочетверга,
видається українською, а також
російською мовами. Способ
друку - офсетний, обсяг 3
друковані аркуші. Формат А-3.

Розповсюджується
у Вінницькій області.
Видавець: Товариство з
обмеженою відповідальністю
"Редакція Вінницької
регіональної газети
"Подільська зоря".

Редакція не завжди поділяє точку
зору авторів публікацій. Відповідаль-
ність за надруковані та вкладені в
газету листівки, матеріали, реклами і
оголошення несуть автори та
рекламодавці. Редакція залишає за
собою право редактувати та скорочу-
вати тексти. При передруці матеріалів
посилання на «Подільську зорю»
обов'язкове. Матеріали, позначені
(P), публікуються на правах
реклами.

АКТУАЛЬНО

На День державного прапора в центрі Києва підняли особливий стяг - з підписами українських захисників з передової, з найгарячіших точок фронту. «Сьогодні - особливий День Державного прапора України. Сьогодні в серці України ми підіймаємо особливий прапор. На ньому - особливі слова й підписи, залишенні особливими людьми. Це наші воїни, наші захисники й захисниці, наші герої, які б'ються за свободу для українців, за незалежність, за Україну, наші кольори та цей прапор», - наголосив Володимир Зеленський. цей прапор, який наразі піднято в центрі столиці України, був на позиціях наших воїнів від Чернігова до Одеси, по всій лінії захисту України, в різних бойових бригадах та підрозділах, в шпиталах, де лікують наших поранених, в руках волонтерів. «Цей прапор завжди берегти згадку про багатьох українців і українок. Але він буде неодмінно поповнюватись та збагачуватись новими підписами наших воїнів», - сказав він.

У Данії вже почалося навчання українських пілотів польотам на американських винищувачах F-16. 20 серпня президент України Володимир Зеленський відвідав Данію. Під час зустрічі прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен заявила, що Україна отримає від них 19 літаків F-16. Перші шість винищувачів українська армія отримає вже більше до Нового року.

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення для забезпечення незмінності тарифів на тепло для населення в новому опалювальному сезоні. «Забезпечуємо незмінність тарифів на тепло для населення в новому опалювальному сезоні. «Нафтогаз» буде й надалі реалізувати газ постачальник тепла для населення за фіксованою ціною - 7,4 тис. грн за тисячу кубічних метрів», - відзначив очільник уряду. Як наголосив прем'єр-міністр, це рішення - частина комплексних заходів з підготовки до зими: «Працюємо над тим, щоб в оселіх кожного українця було світло й тепло, а наша критична інфраструктура отримала надійний захист від російських ракет і дронів».

Майже 89% українців пишаються своїм громадянством. Гордість за своє громадянство наразі є найвищою за всі роки незалежності України. До таких висновків дійшли соціологи Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, які провели опитування перед Днем Незалежності. Найбільше людей, які пишаються своїм громадянством у західних областях (95%), центральних (90%) та південних (89%), дещо менше - на сході України (76%).

Кабінет Міністрів зменшив кількість документів, які слід подати для набуття статусу учасника бойових дій. Спрощено порядок надання статусу учасника бойових дій за рахунок зменшення кількості документів, що постаються на розгляд відповідної комісії з питань визначення статусу учасника бойових дій», - повідомив представник уряду в Верховній Раді Тарас Мельничук. Зраз необхідно надати лише довідку про безпосередню участі особи у захисті України, яка є підставою для надання статусу учасника бойових дій.

28 серпня, у Вінниці відбудеться презентація унікального проекту «Непорушна стіна». Його підготував автор міжнародної мистецької течії «Art through the awareness» (мистецтво через усвідомлення), народний художник України Володимир Козюк. В рамках заходу планується зафіксувати рекорд з підтримки проекту більше ніж 260 мітцями із 27 країн. Презентація пройде на Європейській площа, починаючи із 14-ї години. - Проект спрямований на привернення уваги до викликів, з якими зіткнулась наша держава у воєнний час, необхідності збереження територіальної цілісності, суверенітету, самобутності та національної гідності України. А також до її важливої ролі для захисту європейських та загальносвітових цінностей, забезпечені стабільнотою та безпеки на європейському континенті, - інформують організатори.

Втрачене свідоцтво №423 про право власності на будинковолодіння, видане громадянину Шатківському Олександру Антоновичу на підставі рішення виконкому Стрижавської селищної ради Вінницького району Вінницької області від 23 вересня 2003 року №230, вважати недійсним.

РОЗРАХУНОК РАХУНОК:
№UA65302076000026007300901415,
Вінницька обласне управління АТ
«Ощадбанк»,
МФО 302076,
інд. код 02471361,
Адреса редакції:
21100, м. Вінниця,
вул. Брацлавська, 31.
Телефони редакції: 27-77-07.

Зам. №232834.
Наклад - 1500.
Газета віддрукована
у ТОВ "Прес Корпорейшн
Лімітед", м. Вінниця,
вул. Чехова, 12-б.
Тел. (0432) 55-63-97.

Вітаємо ветеранів війни та праці

Цього тижня свої ювілеї святкуватимуть ветерани війни та праці:

95-річчя святкуватиме житель с. Зарванці - **Феодосій Іванович КОВАЛЕНКО** (25 серпня).

90-річчя відзначатиме жителька смт Стрижавка - **Ольга Федорівна ДУДНІК** (30 серпня).

День народження відзначатиме бухгалтер Вінницької районної організації ветеранів - **Людмила Іванівна МОШНЯКОВА** (24 серпня).

Від імені активу Вінницької районної та місцевих ветеранських організацій щиро зи чимо сивочолим іменинникам міцного здоров'я, достатку й злагоди в родинах, гідної пошани від суспільства та держави, довгих літ щасливого життя під мирним українським небом.

Із повагою,

Петро ВАСИЛИЧ,
голова Вінницької
районної організації
ветеранів.

ПЕРЕДПЛАТІТЬ «ПОДІЛЬСЬКУ ЗОРЮ»

ШАНОВНІ НАШІ ВІДДАНІ ЧИТАЧІ.

Продовжуємо випуск однієї із найстаріших газет краю, аби Ви дізнавалися новини з життя громад, району, області та України.

Сподіваючись на кращі часи продовжуємо передплату на 2023 рік.

Передплата з поштовими послугами (без заповнення квитанції) становить:
для НАСЕЛЕННЯ (61487): на місяць - 32,60 грн., на 3 місяці - 97,80 грн., 6 місяців - 195,60 грн.
для підприємств, установ та організацій (40699): на місяць - 32,60 грн., на 3 місяці - 97,80 грн., 6 місяців - 195,60 грн.

24 серпня - хмарно, без опадів, т вдень +21...+28°C, вночі +14...+20°C. **25 серпня** - ясно, т вдень +21...+29°C, вночі +15...+20°C. **26 серпня** - хмарно, без опадів, т вдень +26...+33°C, вночі +17...+21°C. **27 серпня** - ясно, т вдень +27...+35°C, вночі +20...+23°C. **28 серпня** - ясно, т вдень +24...+32°C, вночі +22...+23°C. **29 серпня** - ясно, т вдень +24...+32°C, вночі +19...+22°C. **30 серпня** - хмарно, без опадів, т вдень +20...+27°C, вночі +19...+21°C.

ОВЕН (21.03-20.04). Можете отримати привабливу ділову пропозицію. Імовірні знайомства з корисними людьми. Вам забезпечено успіх на роботі й навіть підвищення по службі. Намічається вирішення серйозної проблеми, що давно вас турбує. У вихідні спілкуючись з близькими людьми будьте максимально тактовними, сімейні сварки вам ні до чого. Сприятливий день - понеділок, несприятливий - субота.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Надайте своєму оточенню більше волі у виборі, не давіть на людей власним авторитетом. Намагайтесь не змінювати свої плани і вам пощастиє в справах, що вимагають від ініціативи та творчості. У вихідні можете одержати запрошення - його варто прийняти, тому що ви, як мінімум, знайдете цікавого співрозмовника. Сприятливий день - п'ятниця, несприятливий - вівторок.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Не рвіться за будь якої ціні досягти бажаної мети. Чим менше зусиль ви будете додавати, тем швидше всі плани реалізуються і мірії здійсняться, можна чекати на прибуток. Рекомендується завершити справи, розпочаті раніше. У вихідні зміна місця і вражень - головний показник успіху. Сприятливий день - вівторок, несприятливий - середа.

РАК (22.06-23.07). Добре б трохи зменшити апетит у фінансовій сфері. Використовуючи свої здатності, ви зможете досягти успіху. Буде потрібна зібраність, не витрачайте дорогоцінний час на порожні розмови. Приведіть до ладу думки, конкретизуйте плани, і ви порадієте їхній вдалі реалізації. Сприятливий день - четвер, несприятливий - п'ятниця.

ЛЕВ (24.07-23.08). Багато користі може принести поновлення старих знайомств і ділових зв'язків. Спрямовуйте свою енергію на вирішення проблем, що по-

ПОДІЛЬСЬКА ЗОРЯ

24 серпня 2023 р.

Відзначили 90-річчя Українського товариства сліпих

На Вінниччині тривають заходи до 90-річчя створення Українського товариства сліпих (УТОС). 18 серпня такі урочистості пройшли в Жмеринці.

На заході у місцевому будинку культури були присутні представники міської та районної рад, управління соціальної політики, управління по роботі з громадськими організаціями і місцевого представництва Червоного Хреста.

Важливою подією стало підписання меморандуму про співпрацю між Вінницькою територіальною первинною організацією та Жмеринським представництвом Червоного Хреста України. У ньому йдеться про піклування та опіку над особами з інвалідністю по зору Жмеринської територіальної громади.

Завершився захід концертною програмою. Її підготував колектив художньої самодіяльності вінницького підприємства УТОС і обласного центру культури «Щедрік». У ній прозвучали твори на патріотичну тематику.

-Жмеринська влада завжди йде назустріч і допомагає людям з особливими потребами. Тому ми регулярно підтримуємо заходи для людей із вадами зору в цьому місті, - прокоментував директор вінницького підприємства незрячих Костянтин Ільніцький.

До ювілею всі члени Жмеринського осередку УТОС отримали грошові премії і подарункові набори від Червоного Хреста. А меценатам Ігорю і Уляні Мацькам вручили подяку від обласної організації УТОС і вінницького підприємства незрячих.

Михайло МИХАЙЛОВ.

28 серпня - Успіння Пресвятої Богородиці або Перша Пречиста

28 серпня православні та греко-католики святкують Успіння Пресвятої Богородиці. Як кажуть у народі, Перша Пречиста, належить до переліку дванадцяти найбільших свят церковного року, під час якого згадують упокоєння, воскресіння та прославлення Матері Божої.

Богородичне свято (Успіння Пресвятої Богородиці, Перша Пречиста - 28 серпня) є однією з найвагоміших сторінок святкового календаря українського народу. Возносячи молитви Господу, завжди зверталися і до Пріснодіви Марії - благодатної засступниці та охоронниці людей, Богородиці, яка стала об'єднуючим началом між Богом і родом людським.

Успіння - кінець земного життя Богородиці та переселення її в життя небесне. Після того як Ісус Христос вонсісся на небо, Матір Божа лишилася під опікою апостола Івана Богослова. Незадовго до свого успіння Божа Матір прибула до Єрусалима. Свій час вона там присвячувала невтомним молитвам. Одного разу на Голгофі до неї з'явився архангел Гавріїл і провістив їй скоре переселення до життя небесного.

За звіstoю архангела, успіння Богородиці мало статися о третій годині. Святі апостоли запалили безліч свічок і оточили урочисто прикрашену постіль, на якій лежала Матір Божа. Зненацька засяяло божественне світло і до людей зійшов сам Ісус Христос у супроводі янголів, ар-

хангелів та праведних душ. Побачивши сина, Матір Божа дуже зраділа і без жодних тілесних страждань віддала свою душу. Через три дні апостоли не знайшли в труні тіла Богородиці, а тільки її похованальні покривала. Це був доказ того, що Божа Матір справді вознеслася на небо.

Богородичні свята пишно відзначаються у місцях, де освячувалися церкви на їх честь. Храмові (престольні) свята проходили з богослужінням і наступною за ним трапезою. Обов'язково влаштовували гости, їздили до родичів у інші населені пункти, відвідували близьких, кумів, сватів. Престижним у селах (та й у містах) вважалося прийняття на храм якомога більше гостей.

У день Першої Пречистої селяни приносили в церкву на літургію колосся нового врожаю, щоб «Успіння-матінка» благословила їхній труд та вберегла зібраний врожай від

пожежі та дощу.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ:

Початок молодого бабиного літа.

Якщо погода молодого бабиного літа (з 28 серпня до 11 вересня) гарна, то старе бабине літо (13-21 вересня) буде негожим.

Як перша Пречиста - така й осінь.

Як на Пречисту йде дощ, то осінь буде погана, дощова, сльотлива і холодна. І навпаки: як не буде дощу, то тепла, сухувата, без болота.

Астрологічний прогноз на 28 серпня - 3 вересня

требують активності та напористості, але не забувайте також про витримку та терпіння. Не варто нікого кривити. В особистому житті період не настільки сприятливий, тут саме краще втриматися від активних дій, зайняти вичікувальну позицію. Сприятливий день - вівторок, несприятливий - субота.

ДІВА (24.08-23.09). Впевненість у своїх силах відкриє вам багато дверей і забезпечить успіх. Покращаться стосунки з колегами та начальством, що досить позитивно позначиться на продуктивності праці. Виявіть ініціативу і заповзятливість, нехай навіть це схвалять далеко не все. Відкіньте всі непотрібні дрібниці та суету, зосередьтеся на найголовнішому, і все у вас неодмінно вийде. Сприятливий день - середа, несприятливий - вівторок.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). З'явиться шанс просування кар'єрними сходами. Незважаючи на спрагу діяльності, пострайтесь приборкати свою запопадливість. Зросте ймовірність помилок, самообману, через що ви ризикуєте підірвати свій престіж. У вихідні можлива підвищена ранимість, так що посилені соціальні контакти небажані, вони можуть привести до негативних емоційних реакцій Сприятливий день - п'ятниця, несприятливий - субота.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Саме час використовувати свою ділову хватку, підкріпивши дії поінформованістю та надійними зв'язками. Імовірні гарні новини. Вам виплатять борги, про які ви вже майже забули. До того ж з'явиться джерело додаткового заробітку. Сприятливий день - понеділок, несприятливий - середа.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Є всі шанси здійснити бажане, але навряд чи знайдеться на це рішучість. Навколо буде чимало пліток. Варто поспілкуватися з начальством, ви можете бути йому корисними, що просуне вас на новий щабель кар'єрних сходів. Сприятливий день - п'ятниця, несприятливий - понеділок.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Сприятливий період для досягнення міцного успіху на всіх фронтах. Готуйтесь добре потрудитися, проявляючи весь свій досвід, фантазію, енергію та інтуїцію. Розірвіть непотрібні й обтяжуючі вас зв'язки, позбудьтесь ілюзій і оман. Сприятливий день - четвер, несприятливий - субота.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Можливе вдале вирішення досить заплутаної проблеми. У професійній сфері бажано не виділятися, а краще погоджуватися з інтересами колективу. Не варто планувати нових справ. У вихідні виrushайте за місто разом з родиною. Сприятливий день - п'ятниця, несприятливий - вівторок.

РИБИ (20.02-20.03). Постарайтесь визначити пріоритетні напрямки, і досягнете бажаної мети. Вдале вирішення серйозної проблеми дозволить вам пізнання гордість за власну персону і може поліпшити матеріальне благополуччя. Доведеться захищати інтереси своєї родини, однак не переходьте меж дозволеного. У вихідні вам необхідно трохи побути на самоті та зібратися з думками для нового ривка. Сприятливий день - понеділок, несприятливий - четвер.